

Sygn. akt I UK 12/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania A.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 5 lipca 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 5 lipca 2016 r., po rozpoznaniu apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 marca 2016 r. w ten sposób, że oddalił odwołanie ubezpieczonego A.K. od decyzji organu rentowego z dnia 23 stycznia 2015 r. odmawiającej ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny wskazał, że ubezpieczony przedstawił świadectwo wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia stwierdzające, że będąc zatrudnionym w B. S.A. w K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał od dnia 2 listopada 1976 r. do dnia 31 maja 1978 r. prace na stanowisku automatyka, od dnia 1 czerwca 1980 r. do dnia 31 sierpnia 1980 r. - elektromontera, zaś od dnia 1 września 1980 r. do nadal - elektronika, wymienione

w dziale XI poz. 36 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego nr 3 z dnia 19 września 1981 r. w sprawie prac zaliczonych do pierwszej kategorii zatrudnienia, a także zaświadczenie B. S.A. z dnia 4 kwietnia 2011 r. potwierdzające pracę ubezpieczonego w warunkach szkodliwych w okresach od dnia 1 czerwca 1978 r. do dnia 31 sierpnia 1980 r. na stanowisku elektronika układów pomiarowych i od dnia 1 kwietnia 1986 r. do dnia 31 sierpnia 1992 r. na stanowisku elektromechanika urządzeń próżniowych, wymienione w dziale XIV poz. 25 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm., dalej jako rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r.). Jednak w ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew odmiennemu stanowisku Sądu pierwszej instancji, zebrany materiał dowodowy (zeznania świadków, akta osobowe ubezpieczonego i jego wyjaśnienia) w żadnym razie nie uprawniał do ustalenia, jakoby w łącznym wymiarze 15 lat i 5 miesięcy ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienioną w dziale XIV (prace różne), poz. 25 wykazu A jako „bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach i wydziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”. Ponadto Sąd pierwszej instancji przyjął, że prace te ubezpieczony wykonywał łącznie w okresie od dnia 1 czerwca 1978 r. do dnia 31 sierpnia 1992 r., a zatem w wymiarze 14 lat i 3 miesięcy, co niweczy jego starania o przyznanie emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.), ponieważ nie spełnił on wymogu wykazania 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymaganych w § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.

Wyrok Sądu Apelacyjnego został w całości zaskarżony przez ubezpieczonego skargą kasacyjną, którą oparto na podstawie naruszenia:

1) art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz wyciągnięcie z zebranego materiału dowodowego wniosków sprzecznych z prawidłową oceną,

2) art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w związku z art. 32 Konstytucji RP przez uznanie, że w sprawie nie zachodzą przesłanki do przyznania skarżącemu prawa do wcześniejszej emerytury, kiedy to z prawidłowo zebranego w sprawie materiału wynikają odmienne wnioski,

3) art. 32 Konstytucji RP przez różnicowanie praw obywatelskich w związku z faktem, że przy wykonywaniu tego samego rodzaju pracy przez ten sam okres co skarżący, wskazani przez niego świadkowie uzyskali prawo do świadczeń z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywiste uzasadnienie skargi podając, że „w przedmiotowym stanie faktycznym zasadność skargi kasacyjnej nie budzi wątpliwości - z uwagi na naruszenie wskazanych powyżej przepisów prawa”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wskazuje na przesłankę oczywistego uzasadnienia skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Stosownie do utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem

wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia warunków właściwych dla przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., z uwagi na brak wskazania jakiegokolwiek przepisu, którego naruszenie miałoby postać naruszenia kwalifikowanego, widocznego na pierwszy rzut oka. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący ogranicza się bowiem do twierdzenia, że „w przedmiotowym stanie faktycznym zasadność skargi kasacyjnej nie budzi wątpliwości - z uwagi na naruszenie wskazanych powyżej przepisów prawa”, a więc odwołuje się do naruszenia przepisów wskazanych w podstawach skargi. Skarga nie zawiera też żadnego wyводу prawnego, który stanowiłby poparcie twierdzenia, że jest ona oczywiście uzasadniona zwłaszcza, iż rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Według utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W konsekwencji należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał by zaskarżone orzeczenie było dotknięte tego rodzaju kwalifikowaną wadą prawną, która mogłaby

być uznana za elementarną lub oczywistą, a która by uzasadniała twierdzenie skarżącej o oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej w zakresie naruszenia wskazanych przepisów. Stwierdzenie takiego kwalifikowanego naruszenia wymagałoby poszukiwania w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi, jak też ponownej weryfikacji i oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, co usuwa się spod weryfikacji kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i przekreśla tezę o rzekomo oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

as